ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2016

Vyhlásené: 23. 3. 2016 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

128

O z n á m e n i e

Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky oznamuje, že 29.októbra 2010 bol v Nagoji prijatý Nagojský protokol o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania k Dohovoru o biologickej diverzite.

Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s protokolom uznesením č. 1954 z 24. septembra 2015.

Prezident Slovenskej republiky podpísal listinu o pristúpení 11. novembra 2015. Listina o pristúpení bola uložená 29. decembra 2015 u depozitára, ktorým je generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Protokol nadobudol platnosť 12. októbra 2014 v súlade s článkom 33 ods. 1.

Pre Slovenskú republiku nadobudne platnosť 28. marca 2016 v súlade s článkom 33 ods. 2.

NAGOJSKÝ PROTOKOL
o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania k Dohovoru o biologickej diverzite

ZMLUVNÉ STRANY TOHTO PROTOKOLU,

SÚC zmluvnými stranami Dohovoru o biologickej diverzite, ďalej len „dohovor“,

PRIPOMÍNAJÚC, že spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov je jedným z troch hlavných cieľov a UZNÁVAJÚC, že týmto protokolom sa presadzuje realizácia tohto cieľa v rámci dohovoru,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC zvrchované práva štátov nad ich prírodnými zdrojmi a súlad s ustanoveniami dohovoru,

ĎALEJ PRIPOMÍNAJÚC článok 15 dohovoru,

UZNÁVAJÚC dôležitý prínos k udržateľnému rozvoju dosiahnutý vďaka prenosu technológií a spolupráci pri vytváraní výskumných a inovačných kapacít na vytvorenie pridanej hodnoty ku genetickým zdrojom v rozvojových krajinách v súlade s článkami 16 a 19 dohovoru,

UZNÁVAJÚC, že informovanosť verejnosti o hospodárskej hodnote ekosystémov a biodiverzity, ako aj spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie tejto hospodárskej hodnoty so strážcami biodiverzity, predstavujú kľúčové stimuly na zachovanie biologickej diverzity a udržateľného využívania jej zložiek,

UZNÁVAJÚC potenciálnu úlohu prístupu a spoločného využívania prínosov prispievať k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biologickej diverzity, znižovaniu chudoby a k environmentálnej udržateľnosti, a tým prispievajúc k dosahovaniu rozvojových cieľov milénia,

UZNÁVAJÚC prepojenie medzi prístupom ku genetickým zdrojom a spravodlivým a rovnocenným spoločným využívaním prínosov vyplývajúcich z používania takýchto zdrojov,

UZNÁVAJÚC dôležitosť poskytnutia právnej istoty vzhľadom na prístup ku genetickým zdrojom a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z ich používania,

ĎALEJ UZNÁVAJÚC dôležitosť podpory rovnosti a spravodlivosti pri vyjednávaní vzájomne dohodnutých podmienok medzi poskytovateľmi a používateľmi genetických zdrojov,

UZNÁVAJÚC aj mimoriadne dôležitú úlohu žien pri získavaní prístupu a spoločnom využívaní prínosov a POTVRDZUJÚC potrebu plnej účasti žien na všetkých úrovniach tvorby politík a realizácie v oblasti zachovania biodiverzity,

ZAVÄZUJÚC SA k ďalšej podpore účinného vykonávania ustanovení dohovoru týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov,

UZNÁVAJÚC, že na realizáciu spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov sa vyžaduje inovačné riešenie a tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi, ktoré sa vyskytujú v cezhraničných situáciách, alebo pre ktoré nie je možné zabezpečiť predbežný informovaný súhlas,

UZNÁVAJÚC dôležitosť genetických zdrojov pre potravinovú bezpečnosť, verejné zdravie, zachovanie biodiverzity, zmierňovanie zmeny klímy a prispôsobovanie sa tejto zmene,

UZNÁVAJÚC osobitnú povahu poľnohospodárskej biodiverzity, jej rozdielne vlastnosti a problémy, ktoré potrebujú rozdielne riešenia,

UZNÁVAJÚC vzájomnú závislosť všetkých krajín v oblasti genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ako aj ich osobitnú povahu a dôležitosť pri dosahovaní celosvetovej potravinovej bezpečnosti a udržateľného rozvoja poľnohospodárstva v súvislosti so zmierňovaním chudoby a zmenou klímy a uznávajúc v tomto zmysle základnú úlohu medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo a komisie FAO pre genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo,

UVEDOMUJÚC SI medzinárodné zdravotné predpisy (2005) Svetovej zdravotníckej organizácie a dôležitosť zabezpečenia prístupu k ľudským patogénom na účely pripravenosti verejného zdravotníctva a jeho reakcie,

UZNÁVAJÚC prebiehajúce práce vykonávané na ďalších medzinárodných fórach zamerané na prístup a spoločné využívanie prínosov,

PRIPOMÍNAJÚC viacstranný systém prístupu a spoločného využívania prínosov stanovený podľa medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo, ktorá bola vytvorená v súlade s dohovorom,

UZNÁVAJÚC, že medzinárodné nástroje súvisiace s prístupom a spoločným využívaním prínosov by sa mali navzájom podporovať, aby sa dosiahli ciele dohovoru,

PRIPOMÍNAJÚC význam článku 8 písm. j) dohovoru, keďže sa týka tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi a spravodlivým a rovnocenným spoločným využívaním prínosov vyplývajúcich z používania týchto poznatkov,

POUKAZUJÚC na vzájomný vzťah medzi genetickými zdrojmi a tradičnými poznatkami, ich neoddeliteľnosť od pôvodných a miestnych spoločenstiev, dôležitosť tradičných poznatkov pre zachovanie biologickej diverzity a udržateľné využívanie jej zložiek, ako aj pre udržateľné živobytie týchto spoločenstiev,

UZNÁVAJÚC rozmanitosť okolností, v ktorých pôvodné a miestne spoločenstvá majú alebo vlastnia tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi,

UVEDOMUJÚC SI, že pôvodné a miestne spoločenstvá majú právo určiť právoplatných držiteľov svojich tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi v rámci svojich spoločenstiev,

ĎALEJ UZNÁVAJÚC jedinečné okolnosti, v ktorých sa tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi v krajinách vyskytujú, čo môže byť v ústnej, zdokumentovanej alebo inej podobe, odrážajúc tak bohaté kultúrne dedičstvo v oblasti zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity,

POUKAZUJÚC na Deklaráciu Organizácie Spojených národov o právach pôvodného obyvateľstva a

POTVRDZUJÚC, že nič v tomto protokole sa nemôže považovať za obmedzenie alebo odobratie existujúcich práv pôvodných a miestnych spoločenstiev,

DOHODLI SA TAKTO:

Článok 1
Cieľ

Cieľom tohto protokolu je stanoviť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov a vhodný prístup ku genetickým zdrojom, ako aj vhodný prenos príslušných technológií, pričom sa zohľadnia všetky práva na tieto zdroje a na

technológie, ďalej dostatočné financovanie, a tým prispieť k zachovaniu biologickej diverzity a udržateľného využívania jej zložiek.

Článok 2
Používanie pojmov

Na tento protokol sa vzťahujú pojmy vymedzené v článku 2 tohto dohovoru. Okrem toho na účely tohto protokolu:

a) „konferencia zmluvných strán“ znamená Konferenciu zmluvných strán dohovoru;

b) „dohovor“ znamená Dohovor o biologickej diverzite;

c) „používanie genetických zdrojov“ znamená vykonávanie výskumu a vývoja genetického a/alebo biochemického zloženia genetických zdrojov vrátane uplatňovania biotechnológie podľa vymedzenia v článku 2 dohovoru;

d) „biotechnológia“ ako je vymedzená v článku 2 dohovoru, môže znamenať akúkoľvek technológiu, ktorá využíva biologické systémy, živé organizmy alebo ich deriváty na výrobu alebo na úpravu výrobkov alebo procesov na špecifické použitie;

e) „derivát“ znamená prirodzene sa vyskytujúcu biochemickú zložku, ktorá je výsledkom genetického prejavu alebo metabolizmu biologických alebo genetických zdrojov, a to aj vtedy, ak neobsahuje funkčné jednotky dedičnosti.

Článok 3
Rozsah pôsobnosti

Tento protokol sa vzťahuje na genetické zdroje v rozsahu pôsobnosti článku 15 dohovoru a na prínosy vyplývajúce z používania týchto zdrojov. Tento protokol sa vzťahuje aj na tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi v rozsahu pôsobnosti dohovoru a na prínosy vyplývajúce z používania týchto poznatkov.

Článok 4
Vzťah k medzinárodným dohodám a nástrojom

1. Ustanovenia tohto protokolu sa nesmú dotknúť práv a povinností ani jednej zo zmluvných strán vyplývajúcich z akejkoľvek existujúcej medzinárodnej dohody okrem prípadu, ak by výkon takých práv a povinností spôsobil vážne poškodenie alebo ohrozenie biologickej diverzity. Týmto odsekom sa nevytvára hierarchia medzi týmto protokolom a ďalšími medzinárodnými nástrojmi.
2. Nič v tomto protokole nesmie zmluvným stranám zabrániť pripravovať a vykonávať iné príslušné medzinárodné dohody vrátane iných dohôd o špecializovanom prístupe a spoločnom využívaní prínosov za predpokladu, že sa navzájom podporujú a neodporujú cieľom dohovoru a tohto protokolu.
3. Tento protokol sa vykonáva na základe vzájomnej podpory s inými medzinárodnými nástrojmi, ktoré sa týkajú tohto protokolu. Náležitú pozornosť je potrebné venovať užitočnej a relevantnej práci alebo postupom na základe týchto medzinárodných nástrojov a príslušných medzinárodných organizácií za predpokladu, že sa navzájom podporujú a nie sú v rozpore s cieľmi dohovoru a tohto protokolu.
4. Tento protokol je nástrojom vykonávania ustanovení o prístupe a spoločnom využívaní prínosov tohto dohovoru. Ak sa na ciele dohovoru a tohto protokolu vzťahuje nástroj špecializovaného medzinárodného prístupu a spoločného využívania prínosov, ktorý je v súlade s dohovorom a týmto protokolom a nie je v rozpore s ich cieľmi, tento protokol sa nevzťahuje na zmluvnú stranu alebo zmluvné strany špecializovaného nástroja vzhľadom na osobitné genetické zdroje zahrnuté v špecializovanom nástroji a na účely špecializovaného nástroja.

Článok 5

Spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov

1. Podľa článku 15 ods. 3 a 7 dohovoru sa prínosy vyplývajúce z používania genetických zdrojov, ako aj následné uplatňovanie a uvedenie na trh, spravodlivo a rovnocenne spoločne využívajú so zmluvnou stranou poskytujúcou tieto zdroje, ktorá je krajinou pôvodu týchto zdrojov, alebo zmluvnou stranou, ktorá genetické zdroje získala v súlade s dohovorom. Zdroje sa musia spoločne využívať na základe vzájomne dohodnutých podmienok.
2. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia s cieľom zabezpečiť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov pôvodných a miestnych spoločenstiev v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi o priznaných právach týchto pôvodných a miestnych spoločenstiev na tieto genetické zdroje s príslušnými spoločenstvami na základe vzájomne dohodnutých podmienok.
3. S cieľom realizovať odsek 1 tohto článku prijme každá zmluvná strana podľa potreby legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia.
4. K prínosom môžu patriť peňažné a nepeňažné prínosy vrátane, ale nie výhradne, prínosov uvedených v prílohe.
5. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia s cieľom zabezpečiť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi s pôvodnými a miestnymi spoločenstvami majúcimi tieto poznatky. Zdroje sa musia spoločne využívať na základe vzájomne dohodnutých podmienok.

Článok 6

Prístup ku genetickým zdrojom

1. Pri vykonávaní zvrchovaných práv na prírodné zdroje a vzhľadom na vnútroštátne právne predpisy o prístupe a spoločnom využívaní prínosov alebo na regulačné požiadavky sa na prístup ku genetickým zdrojom s cieľom ich používania vzťahuje predbežný informovaný súhlas zmluvnej strany poskytujúcej takéto zdroje, ktorá je krajinou pôvodu takýchto zdrojov, alebo zmluvnej strany, ktorá získala genetické zdroje v súlade s týmto dohovorom, ak táto zmluvná strana nestanoví inak.
2. V súlade s vnútroštátnym právom prijme každá zmluvná strana podľa potreby opatrenia s cieľom zabezpečiť predbežný informovaný súhlas alebo schválenie a zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev na získanie prístupu ku genetickým zdrojom, ak majú priznané právo na udeľovanie prístupu k týmto zdrojom.
3. Podľa odseku 1 tohto článku prijme každá zmluvná strana požadujúca predbežný informovaný súhlas potrebné legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia (podľa potreby) na:
   a) poskytnutie právne istých, jednoznačných a transparentných vnútroštátnych právnych predpisov o prístupe a spoločnom využívaní prínosov alebo regulačných požiadaviek;
   b) poskytnutie spravodlivých a nesvojvoľných pravidiel a postupov týkajúcich sa prístupu ku genetickým zdrojom;
   c) poskytnutie informácií o spôsobe uplatňovania predbežného informovaného súhlasu;
   d) poskytnutie jasného, transparentného a pritom aj nákladovo efektívneho a včasného písomného rozhodnutia príslušného vnútroštátneho orgánu;
   e) vydanie povolenia v čase prístupu alebo jeho ekvivalentu, ktoré slúži ako dôkaz o rozhodnutí udeliť predbežný informovaný súhlas a zavedení vzájomne dohodnutých podmienok, ako aj oznámenie klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov;
   f) stanovenie kritérií (podľa potreby a na základe vnútroštátnych právnych predpisov) a/alebo procesov na získanie predbežného informovaného súhlasu alebo schválenia a zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev do prístupu ku genetickým zdrojom; a
   g) stanovenie jasných pravidiel a postupov pri vyžadovaní a stanovovaní vzájomne dohodnutých podmienok. Tieto podmienky sa stanovia písomne a môžu okrem iného obsahovať:

i) doložku o urovnávaní sporov;

ii) podmienky spoločného využívania prínosov, a to aj vo vzťahu k právam duševného vlastníctva;

iii) podmienky prípadného následného využívania treťou stranou; a

iv) podmienky v prípade zmeny zámeru, ak je to potrebné.

Článok 7

Prístup k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi

V súlade s vnútroštátnym právom prijme každá zmluvná strana podľa potreby opatrenia s cieľom zabezpečiť prístup k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi vlastnenými pôvodnými a miestnymi spoločenstvami na základe predchádzajúceho a informovaného súhlasu alebo schválenia a zapojenia týchto pôvodných a miestnych spoločenstiev, ako aj stanoviť vzájomne dohodnuté podmienky.

Článok 8

Osobitné úvahy

Pri príprave a vykonávaní právnych predpisov o prístupe a vzájomnom využívaní prínosov alebo regulačných požiadaviek každá zmluvná strana:

a) vytvorí podmienky na podporu a stimuláciu výskumu, ktorým sa prispieva k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biologickej diverzity, najmä v rozvojových krajinách, a to aj prostredníctvom zjednodušených opatrení o prístupe na nekomerčné výskumné účely, pričom sa zohľadní potreba riešiť zmenu zámeru takého výskumu;

b) venuje náležitú pozornosť vnútroštátne alebo medzinárodne určeným prípadom súčasných alebo hroziacich núdzových situácií, v ktorých by mohlo byť poškodené ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo rastlín; zmluvné strany môžu zohľadniť potrebu pohotového prístupu ku genetickým zdrojom a pohotového spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania týchto genetických zdrojov, a to vrátane prístupu ľudí v núdzi k cenovo dostupným opatreniam, najmä v rozvojových krajinách;

c) zváži dôležitosť genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a ich osobitnú úlohu pre potravinovú bezpečnosť.

Článok 9

Prínos k zachovaniu a udržateľnému používaniu

Zmluvné strany stimulujú používateľov a poskytovateľov, aby priame prínosy vyplývajúce z používania genetických zdrojov smerovali k zachovaniu biologickej diverzity a udržateľnému používaniu jej zložiek.

Článok 10

Globálny viacstranný mechanizmus spoločného využívania prínosov

Zmluvné strany zvážia potrebu a spôsoby fungovania globálneho viacstranného nástroja spoločného využívania prínosov určeného na riešenie spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi, ktoré sa vyskytujú v cezhraničných situáciách alebo v prípade ktorých nie je možné udeliť alebo získať predbežný informovaný súhlas. Prínosy spoločne využívané používateľmi genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi prostredníctvom tohto mechanizmu sa používajú na podporu zachovania biologickej diverzity a globálneho udržateľného používania jej zložiek.

Článok 11

Cezhraničná spolupráca

1. V prípadoch, keď sa na mieste nájdu rovnaké genetické zdroje na území viacerých zmluvných strán, sa tieto zmluvné strany snažia podľa potreby spolupracovať zapojením príslušných pôvodných a miestnych spoločenstiev, ak je to možné, do vykonávania tohto protokolu.
2. Ak rovnaké tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi spoločne využívajú viaceré pôvodné a miestne spoločenstvá v niekoľkých zmluvných stranách, tieto zmluvné strany sa snažia podľa potreby spolupracovať zapojením príslušných domorodých a miestnych spoločenstiev, ak je to možné, do vykonávania tohto protokolu.

Článok 12

Tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi

1. Pri vykonávaní svojich povinností, ktoré vyplývajú z tohto protokolu, zmluvné strany v súlade s vnútroštátnym právom zohľadnia podľa potreby zvykové právo pôvodných a miestnych spoločenstiev, protokoly a postupy spoločenstiev vzhľadom na tradičné poznatky súvisiace s genetickými zdrojmi.
2. Zmluvné strany s účinnou účasťou príslušných pôvodných a miestnych spoločenstiev zavedú mechanizmy na informovanie potenciálnych používateľov tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi o ich povinnostiach vrátane opatrení dostupných prostredníctvom klíringového strediska pre prístup a spoločné využívanie prínosov, ktorý umožňuje prístup k prínosom vyplývajúcim z používania týchto poznatkov a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie týchto prínosov.
3. Zmluvné strany sa snažia podľa potreby podporovať rozvoj pôvodných a miestnych spoločenstiev vrátane žien v rámci týchto spoločenstiev v rámci:
   a) protokolov spoločenstiev súvisiacich s prístupom k tradičným poznatkom týkajúcim sa genetických zdrojov a so spravodlivým a rovnocenným spoločným využívaním prínosov vyplývajúcich z používania týchto poznatkov;
   b) minimálnych požiadaviek na vzájomne dohodnuté podmienky s cieľom zabezpečiť spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi; a
   c) modelových zmluvných doložiek pre spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi.
4. Zmluvné strany pri vykonávaní tohto protokolu podľa možnosti neobmedzujú zvyčajné používanie a výmenu genetických zdrojov a súvisiacich tradičných poznatkov v rámci pôvodných a miestnych spoločenstiev a medzi nimi v súlade s cieľmi tohto dohovoru.

Článok 13

Národné kontaktné miesta a príslušné vnútroštátne orgány

1. Každá zmluvná strana vymenuje národné kontaktné miesto pre prístup a spoločné využívanie prínosov. Národné kontaktné miesto sprístupní:
   a) v prípade žiadateľov o prístup ku genetickým zdrojom informácie o postupoch získania predbežného informovaného súhlasu a zavedenia vzájomne dohodnutých podmienok vrátane spoločného využívania prínosov;
   b) v prípade žiadateľov o prístup k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi, ak je to možné, informácie o postupoch získania predbežného informovaného súhlasu alebo schválenia a zapojenia podľa potreby pôvodných a miestnych spoločenstiev, ako aj zavedenia vzájomne dohodnutých podmienok vrátane spoločného využívania prínosov; a
   c) informácie o príslušných vnútroštátnych orgánoch, príslušných pôvodných a miestnych spoločenstvách a príslušných zúčastnených stranách.

Národné kontaktné miesto zodpovedá za styky so sekretariátom.

2. Každá zmluvná strana vymenuje jeden alebo viacero príslušných vnútroštátnych orgánov pre prístup a spoločné využívanie prínosov. Príslušné vnútroštátne orgány sú v súlade s platnými vnútroštátnymi legislatívnymi, administratívnymi alebo politickými opatreniami zodpovedné za udeľovanie prístupu alebo v prípade potreby za vydávanie písomných dôkazov o splnení požiadaviek na prístup a za poskytovanie poradenstva v oblasti platných postupov a požiadaviek na získanie predbežného informovaného súhlasu a uzatváranie vzájomne dohodnutých podmienok.
3. Zmluvná strana môže určiť jediný subjekt, ktorý bude plniť funkcie kontaktného miesta aj príslušného vnútroštátneho orgánu.
4. Každá zmluvná strana najneskôr do termínu nadobudnutia platnosti tohto protokolu pre uvedenú zmluvnú stranu oznámi sekretariátu kontaktné informácie o národnom kontaktnom mieste a príslušnom vnútroštátnom orgáne alebo orgánoch. V prípade, že zmluvná strana vymenuje viac než jeden príslušný vnútroštátny orgán, doručí sekretariátu písomné oznámenie s relevantnými informáciami o príslušných kompetenciách týchto orgánov. V prípade potreby sa v rámci týchto informácií spresní aspoň to, ktorý príslušný orgán je zodpovedný za hľadané genetické zdroje. Každá zmluvná strana bezodkladne oznámi sekretariátu akékoľvek zmeny týkajúce sa menovania národného kontaktného miesta alebo zmeny kontaktných informácií či kompetencií svojho príslušného vnútroštátneho orgánu alebo orgánov.
5. Sekretariát sprístupní informácie získané podľa odseku 4 tohto článku prostredníctvom klíringového strediska pre prístup a spoločné využívanie prínosov.

Článok 14

Klíringové stredisko pre prístup a spoločné využívanie prínosov a spoločné využívanie informácií

1. Klíringové stredisko pre prístup a spoločné využívanie prínosov sa týmto zriaďuje ako súčasť mechanizmu klíringového strediska (clearing house) podľa článku 18 ods. 3 dohovoru. Slúži ako prostriedok na spoločné využívanie informácií súvisiacich s prístupom a spoločným využívaním prínosov. Konkrétne poskytuje prístup k relevantným informáciám týkajúcim sa vykonávania tohto protokolu, ktoré sprístupnia zmluvné strany.
2. Bez toho, aby bola dotknutá ochrana dôverných informácií, sprístupní každá zmluvná strana klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov všetky informácie vyžadované podľa tohto protokolu, ako aj informácie vyžadované podľa rozhodnutí prijatých konferenciou zmluvných strán slúžiacou na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu. Tieto informácie zahŕňajú:
   a) legislatívne, administratívne a politické opatrenia v oblasti prístupu a spoločného využívania prínosov;
   b) informácie o národných kontaktných miestach a príslušnom vnútroštátnom orgáne alebo orgánoch; a
   c) povolenia alebo ich ekvivalenty vydávané v čase prístupu ako dôkaz o rozhodnutí udeliť predbežný informovaný súhlas a zaviesť vzájomne dohodnuté podmienky.
3. Ďalšie informácie, ak sú dostupné, môžu podľa potreby zahŕňať:
   a) relevantné príslušné orgány pôvodných a miestnych spoločenstiev a informácie, o ktorých sa rozhodlo;
   b) modelové zmluvné doložky;
   c) metódy a nástroje vyvinuté na monitorovanie genetických zdrojov; a
   d) kódexy správania a osvedčené postupy.
4. Spôsob fungovania klíringového strediska pre prístup a spoločné využívanie prínosov vrátane správ o jeho činnosti, sa dohodne na prvom zasadnutí konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu a ďalej sa bude skúmať.

Článok 15

Súlad s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo regulačnými požiadavkami týkajúcimi sa prístupu a spoločného využívania prínosov

1. Každá zmluvná strana prijme vhodné, účinné a primerané legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia, aby zabezpečila, že ku genetickým zdrojom využívaným v jej jurisdikcii sa získal prístup v súlade s predbežným informovaným súhlasom, a že sa zavedú vzájomne dohodnuté podmienky, ako sa vyžaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo v regulačných požiadavkách druhej zmluvnej strany.
2. Zmluvné strany prijmú vhodné, účinné a primerané opatrenia na riešenie prípadného nesúladu s opatreniami prijatými v súlade s odsekom 1 tohto článku.
3. Zmluvné strany podľa možnosti a vhodnosti spolupracujú v prípadoch údajného porušenia vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo regulačných požiadaviek uvedených v odseku 1 tohto článku.

Článok 16

Súlad s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo regulačnými požiadavkami týkajúcimi sa prístupu a spoločného využívania prínosov v prípade tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi

1. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby vhodné, účinné a primerané legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia, aby zabezpečila, že sa k tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi využívanými v rámci jej jurisdikcie získa prístup v súlade s predbežným informovaným súhlasom alebo so schválením a zapojením pôvodných a miestnych spoločenstiev a že sa zavedú vzájomne dohodnuté podmienky, ako sa vyžaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo v regulačných požiadavkách inej zmluvnej strany, ktorá je sídlom takýchto pôvodných a miestnych spoločenstiev.
2. Každá zmluvná strana prijme vhodné, účinné a primerané opatrenia na riešenie prípadného nesúladu s opatreniami prijatými v súlade s odsekom 1 tohto článku.
3. Zmluvné strany podľa možnosti a vhodnosti spolupracujú v prípadoch údajného porušenia vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo regulačných požiadaviek uvedených v odseku 1 tohto článku.

Článok 17

Monitorovanie využívania genetických zdrojov

1. Na podporu súladu prijme každá zmluvná strana opatrenia, podľa potreby, na monitorovanie a zlepšenie transparentnosti v oblasti využívania genetických zdrojov. Takéto opatrenia zahŕňajú:
   a) určenie jedného alebo viacerých kontrolných miest takto:
      i) určené kontrolné miesta podľa potreby zhromažďujú alebo získavajú príslušné informácie súvisiace s predbežným informovaným súhlasom, zdrojom genetických zdrojov, zavedením vzájomne dohodnutých podmienok a/alebo používaním genetických zdrojov, podľa potreby;
      ii) každá zmluvná strana v závislosti od konkrétnych vlastností určeného kontrolného miesta vyžaduje podľa potreby, aby používatelia genetických zdrojov poskytli informácie uvedené v predchádzajúcom bode na určenom kontrolnom mieste; každá zmluvná strana prijme vhodné, účinné a primerané opatrenia na riešenie prípadov nesúladu;
      iii) takéto informácie vrátane informácií z medzinárodne uznávaných osvedčení zhody, ak sú k dispozícii, budú bez toho, aby bola dotknutá ochrana dôverných informácií, podľa potreby poskytované príslušným vnútroštátnym orgánom, zmluvnej strane poskytujúcej predbežný informovaný súhlas a klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov;
      iv) kontrolné miesta musia byť efektívne a mali by mať funkcie relevantné pre vykonávanie tohto písmena a); mali by byť relevantné pre využívanie genetických zdrojov alebo pre

zhromažďovanie relevantných informácií okrem iného v každej fáze výskumu, vývoja, inovácie, pred uvedením na trh alebo uvedenia na trh;

b) povzbudzovanie používateľov a poskytovateľov genetických zdrojov, aby do vzájomne dohodnutých podmienok začlenili ustanovenia o spoločnom využívaní informácií o realizácii týchto podmienok, a to aj prostredníctvom požiadaviek na podávanie správ; a

c) povzbudzovanie týkajúce sa používania nákladovo efektívnych komunikačných nástrojov a systémov.

2. Povolenie alebo jeho ekvivalent vydané v súlade s článkom 6 ods. 3 písm. e) a sprístupnené klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov predstavuje medzinárodne uznávané osvedčenie súladu.

3. Medzinárodne uznávané osvedčenie o zhode slúži ako dôkaz, že ku genetickému zdroju, ktorého sa týka, bol získaný prístup v súlade s predbežným informovaným súhlasom a že boli zavedené vzájomne dohodnuté podmienky, ako sa vyžaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov alebo v regulačných požiadavkách zmluvnej strany poskytujúcej predbežný informovaný súhlas.

4. Medzinárodne uznávané osvedčenie o zhode obsahuje tieto minimálne informácie, ak nie sú dôverné:

a) vydávajúci orgán;

b) dátum vydania;

c) poskytovateľa;

d) jedinečný identifikátor osvedčenia;

e) osobu alebo subjekt, ktorému sa udeľuje predbežný informovaný súhlas;

f) predmet úpravy alebo genetické zdroje, ktorých sa týka osvedčenie;

g) potvrdenie o zavedení vzájomne dohodnutých podmienok;

h) potvrdenie o získaní predbežného informovaného súhlasu; a

i) komerčné a/alebo nekomerčné využívanie.

Článok 18

Súlad so vzájomne dohodnutými podmienkami

1. Pri vykonávaní článku 6 ods. 3 písm. g) bodu i) a článku 7 každá zmluvná strana povzbudzuje poskytovateľov a používateľov genetických zdrojov a/alebo tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi, aby do vzájomne dohodnutých podmienok zahrnuli, podľa potreby, aj riešenie sporov vrátane:

a) jurisdikcie, ktorej budú podliehať akékoľvek procesy riešenia sporov;

b) platného práva; a/alebo

c) možností alternatívneho riešenia sporov, napríklad sprostredkovania alebo arbitráže.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípadoch sporov vyplývajúcich zo vzájomne dohodnutých podmienok bola dostupná možnosť hľadať riešenie podľa jej právneho systému, v súlade s platnými požiadavkami jurisdikcie.

3. Každá zmluvná strana prijme podľa potreby účinné opatrenia týkajúce sa:

a) prístupu k spravodlivosti; a

b) používania mechanizmov týkajúcich sa vzájomného uznávania a presadzovania zahraničných rozsudkov a rozhodcovských rozhodnutí.

4. Účinnosť tohto článku preskúma konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu podľa článku 31 tohto protokolu.

Článok 19

Modelové zmluvné doložky

1. Každá zmluvná strana podľa potreby povzbudzuje rozvoj, aktualizáciu a používanie sektorových a medzisektorových modelových zmluvných doložiek pre vzájomne dohodnuté podmienky.
2. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu pravidelne eviduje využívanie sektorových a medzisektorových modelových zmluvných doložiek.

Článok 20

Kódexy správania, usmernenia, osvedčené postupy a/alebo normy

1. Každá zmluvná strana podľa potreby povzbudzuje rozvoj, aktualizáciu a využívanie dobrovoľných kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem v súvislosti s prístupom a spoločným využívaním prínosov.
2. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu pravidelne eviduje využívanie dobrovoľných kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem a zvažuje prijatie konkrétnych kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem.

Článok 21

Zvyšovanie informovanosti

Každá zmluvná strana prijme opatrenia na zvyšovanie informovanosti o dôležitosti genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetických zdrojmi, ako aj o súvisiacom prístupe a problematike spoločného využívania prínosov. Také opatrenia môžu okrem iného zahŕňať:

a) propagáciu tohto protokolu vrátane jeho cieľa;

b) organizáciu stretnutí pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán;

c) zriadenie a udržiavanie stredísk pomoci pre pôvodné a miestne spoločenstvá a príslušné zúčastnené strany;

d) šírenie informácií prostredníctvom národného klíringového strediska;

e) propagáciu dobrovoľných kódexov správania, usmernení a osvedčených postupov a/alebo noriem pomocou konzultácií s pôvodnými a miestnymi spoločenstvami a príslušnými zúčastnenými stranami;

f) propagáciu podľa potreby pôvodných, regionálnych a medzinárodných výmen skúseností;

g) vzdelávanie a odbornú prípravu používateľov a poskytovateľov genetických zdrojov a tradičných poznatkov súvisiacich s genetickými zdrojmi v oblasti povinností týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov;

h) zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán do vykonávania tohto protokolu; a

i) zvyšovanie informovanosti o protokoloch a postupoch pôvodných a miestnych spoločenstiev.

Článok 22

Kapacita

1. Zmluvné strany spolupracujú na budovaní kapacít, rozvoji kapacít a posilňovaní ľudských zdrojov a inštitucionálnych kapacít s cieľom účinne vykonávať tento protokol v prípade zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj v prípade zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, a to aj prostredníctvom existujúcich globálnych, regionálnych, subregionálnych a vnútroštátnych inštitúcií a organizácií. V tejto súvislosti zmluvné strany uľahčujú zapojenie pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán vrátane mimovládnych organizácií a súkromného sektora.

2. Pri budovaní kapacít a rozvoji s cieľom vykonávať tento protokol sa plne zohľadní potreba zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, získať finančné zdroje v súlade s príslušnými ustanoveniami dohovoru.
3. Zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinuté krajiny a malé ostrovné rozvojové štáty, ako aj zmluvné strany, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, by mali určiť svoje potreby a priority v oblasti kapacít prostredníctvom vnútroštátneho vlastného posúdenia kapacít, čo bude tvoriť základ pre vhodné opatrenia v súvislosti s vykonávaním tohto protokolu. Pri tejto činnosti by zmluvné strany mali podporiť potreby a priority v oblasti kapacít pôvodných a miestnych spoločenstiev a príslušných zúčastnených strán, ako si ich samé určili, pričom by mali zdôrazniť potreby a priority žien v súvislosti s kapacitami.
4. Pri podpore vykonávania tohto protokolu môže budovanie a rozvoj kapacít riešiť okrem iného tieto kľúčové oblasti:
   a) kapacitu na vykonávanie a plnenie povinností tohto protokolu;
   b) kapacitu na rokovanie o vzájomne dohodnutých podmienkach;
   c) kapacitu na prípravu, vykonávanie a presadzovanie vnútroštátnych legislatívnych, administratívnych alebo politických opatrení týkajúcich sa prístupu a spoločného využívania prínosov; a
   d) kapacitu krajín rozvíjať svoje vnútorné výskumné schopnosti s cieľom pridať hodnotu vlastným genetickým zdrojom.
5. Opatrenia v súlade s odsekmi 1 až 4 tohto článku môžu okrem iného zahŕňať:
   a) právny a inštitucionálny rozvoj;
   b) podporu rovnosti a spravodlivosti pri rokovaniach, ako napríklad odbornú prípravu zameranú na rokovanie o vzájomne dohodnutých podmienkach;
   c) monitorovanie a presadzovanie súladu;
   d) zavádzanie najlepších dostupných komunikačných nástrojov a internetových systémov pre prístup a činnosti spoločného využívania prínosov;
   e) prípravu a využívanie hodnotiacich metód;
   f) bioprieskum, súvisiace výskumné a taxonomické štúdie;
   g) prenos technológií a infraštruktúru a technickú kapacitu na zabezpečenie udržateľnosti takého prenosu technológií;
   h) silnejší prínos prístupu a činností spoločného využívania prínosov k zachovaniu biologickej diverzity a udržateľnému využívaniu jej zložiek;
   i) osobitné opatrenia na zvýšenie kapacity príslušných zúčastnených strán v súvislosti s prístupom a spoločným využívaním prínosov; a
   j) osobitné opatrenia na zvýšenie kapacity pôvodných a miestnych spoločenstiev s dôrazom na zvyšovanie kapacity žien v rámci týchto spoločenstiev v súvislosti s prístupom ku genetickým zdrojom a/alebo tradičným poznatkom súvisiacim s genetickými zdrojmi.
6. Informácie o budovaní kapacít a iniciatívach rozvoja na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, prijímané v súlade s odsekmi 1 až 5 tohto článku by sa mali poskytovať klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov s cieľom podporiť synergiu a koordináciu v oblasti budovania a rozvoja kapacít pre prístup a spoločné využívanie prínosov.

Článok 23

Prenos technológií, kolaborácia a spolupráca

V súlade s článkami 15, 16, 18 a 19 dohovoru zmluvné strany kolaborujú a spolupracujú na vedecko-technických výskumných a rozvojových programoch vrátane činností v oblasti biotechnologického výskumu, aby tým dosiahli cieľ tohto protokolu. Zmluvné strany podporujú a

stimulujú prístup k technológiám prostredníctvom prenosu technológií zmluvným stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutým krajinám a malým ostrovným rozvojovým štátom, ako aj zmluvným stranám, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, s cieľom umožniť rozvoj a posilnenie zdravej a životaschopnej vedecko-technologickej základne na dosahovanie cieľov dohovoru a tohto protokolu. Ak je to možné a vhodné, takéto činnosti spolupráce sa uskutočňujú v rámci zmluvných strán poskytujúcich genetické zdroje, ktoré sú krajinami pôvodu týchto zdrojov, alebo zmluvných strán, ktoré získali genetické zdroje v súlade s dohovorom.

Článok 24

Nezmluvné strany

Zmluvné strany povzbudzujú nezmluvné strany, aby dodržiavali tento protokol a poskytovali vhodné informácie klíringovému stredisku pre prístup a spoločné využívanie prínosov.

Článok 25

Finančný mechanizmus a zdroje

1. Zmluvné strany pri zvažovaní finančných zdrojov na vykonávanie tohto protokolu berú do úvahy ustanovenia článku 20 dohovoru.
2. Finančný mechanizmus dohovoru je finančným mechanizmom tohto protokolu.
3. Pokiaľ ide o budovanie a rozvoj kapacít uvedené v článku 22 tohto protokolu, konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu zohľadní pri poskytovaní usmernenia v oblasti finančného mechanizmu uvedeného v odseku 2 tohto článku na zváženie konferencii zmluvných strán potrebu zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, získať finančné zdroje, ako aj potreby a priority v oblasti kapacít pôvodných a miestnych spoločenstiev vrátane žien v rámci týchto spoločenstiev.
4. V kontexte odseku 1 tohto článku zmluvné strany zohľadnia potreby zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a medzi nimi predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, ako aj zmluvných strán, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, pri ich úsilí určiť a realizovať požiadavky na budovanie a rozvoj kapacít na účely vykonávania tohto protokolu.
5. Usmernenia pre finančný mechanizmus dohovoru v príslušných rozhodnutiach konferencie zmluvných strán vrátane rozhodnutí, ktoré boli dohodnuté pred prijatím tohto protokolu, sa budú uplatňovať mutatis mutandis na ustanovenia tohto článku.
6. Zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, môžu takisto poskytovať, a zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, a zmluvné strany, ktoré sú krajinami v procese prechodu na trhovú ekonomiku, môžu využívať aj finančné a iné zdroje na vykonávanie ustanovení tohto protokolu prostredníctvom dvojstranných, regionálnych a viacstranných kanálov.

Článok 26

Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu

1. Konferencia zmluvných strán slúži na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu.
2. Zmluvné strany dohovoru, ktoré nie sú zmluvnými stranami tohto protokolu, sa môžu zúčastňovať ako pozorovatelia na rokovaniach akéhokoľvek zasadnutia konferencie zmluvných strán slúžiaceho na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu. Keď konferencia zmluvných strán slúži na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, rozhodnutia v rámci tohto protokolu prijímajú len zmluvné strany tohto protokolu.
3. Keď konferencia zmluvných strán slúži na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, každý člen výboru konferencie zmluvných strán zastupujúci zmluvnú stranu dohovoru, ktorá zároveň nie je zmluvnou stranou tohto protokolu, sa nahradí členom zvoleným zmluvnými stranami tohto protokolu spomedzi zástupcov zmluvných strán tohto protokolu.

4. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu pravidelne skúma vykonávanie tohto protokolu a v rámci svojho mandátu prijíma rozhodnutia potrebné na podporu jeho účinného vykonávania. Plní funkcie, ktoré sú jej pridelené podľa tohto protokolu a:
   a) prijíma odporúčania o všetkých záležitostiach nevyhnutných na vykonávanie tohto protokolu;
   b) zriaďuje podporné orgány, ktoré považuje za potrebné na vykonávanie tohto protokolu;
   c) podľa potreby hľadá a využíva služby príslušných medzinárodných organizácií a medzivládnych a mimovládnych orgánov a spoluprácu s nimi, ako aj informácie poskytované príslušnými medzinárodnými organizáciami a medzivládnymi a mimovládnymi orgánmi;
   d) stanovuje formu a intervaly na odosielanie informácií, ktoré sa majú predkladať v súlade s článkom 29 tohto protokolu, a posudzuje tieto informácie, rovnako ako správy predkladané ktorýmkoľvek pomocným orgánom;
   e) zvažuje a prijíma podľa požiadaviek zmeny tohto protokolu a jeho prílohy, ako aj akékoľvek iné dodatočné prílohy k tomuto protokolu, ktoré sú považované za nevyhnutné na vykonávanie tohto protokolu; a
   f) vykonáva ďalšie funkcie, ktoré sa môžu požadovať na vykonávanie tohto protokolu.
5. Rokovací poriadok konferencie zmluvných strán a finančné pravidlá dohovoru sa uplatňujú mutatis mutandis podľa tohto protokolu, ak konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu na základe konsenzu nerozhodne inak.
6. Prvé zasadnutie konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu zvolá sekretariát spoločne a koná sa spoločne s prvým zasadnutím konferencie zmluvných strán, ktoré je plánované po dátume nadobudnutia platnosti tohto protokolu. Následné riadne zasadnutia konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu sa konajú spoločne s riadnymi zasadnutiami konferencie zmluvných strán, ak konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu nerozhodne inak.
7. Mimoriadne zasadnutia konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu sa konajú v takých termínoch, ktoré konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu považuje za potrebné, alebo na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zmluvnej strany za predpokladu, že v lehote šiestich mesiacov od termínu, keď sekretariát oboznámi zmluvné strany so žiadosťou, žiadosť podporí najmenej jedna tretina zmluvných strán.
8. Organizácia Spojených národov, jej špecializované organizácie a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, ako aj ktorýkoľvek členský štát týchto organizácií alebo ich pozorovatelia, ktorí nie sú zmluvnou stranou dohovoru, sa na zasadnutiach konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu môžu zúčastňovať ako pozorovatelia. Ktorýkoľvek orgán alebo organizácia na národnej alebo medzinárodnej, vládnej alebo mimovládnej úrovni s pôsobnosťou vo veciach týkajúcich sa tohto protokolu, a ktorý informoval sekretariát o svojom záujme zúčastniť sa na zasadnutí konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu ako pozorovateľ, sa môže zúčastniť, ak najmenej jedna tretina strán nevznesie námietku. Ak nie je v tomto článku uvedené inak, prítomnosť a účasť pozorovateľov sa riadi rokovacím poriadkom, ako je uvedené v odseku 5 tohto článku.

Článok 27
Pomocné orgány

1. Ktorýkoľvek pomocný orgán ustanovený dohovorom alebo podľa dohovoru môže plniť úlohy tohto protokolu, a to aj na základe rozhodnutia konferencie zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu. V každom takom rozhodnutí sa určia úlohy, ktoré sa majú vykonať.
2. Zmluvné strany dohovoru, ktoré nie sú zmluvnými stranami tohto protokolu, sa môžu zúčastňovať na rokovaniach ktoréhokoľvek zasadnutia pomocných orgánov protokolu ako pozorovatelia. Keď pomocný orgán dohovoru slúži ako pomocný orgán tohto protokolu, rozhodnutia v rámci tohto protokolu prijímajú len zmluvné strany tohto protokolu.

3. Keď pomocný orgán dohovoru vykonáva svoje funkcie vo veciach týkajúcich sa tohto protokolu, ktorýkoľvek člen úradu tohto pomocného orgánu zastupujúci zmluvnú stranu dohovoru, ktorá zároveň nie je zmluvnou stranou tohto protokolu, sa nahradí členom zvoleným zmluvnými stranami tohto protokolu spomedzi zástupcov zmluvných strán tohto protokolu.

Článok 28

Sekretariát

1. Sekretariát ustanovený podľa článku 24 dohovoru slúži ako sekretariát tohto protokolu.
2. Článok 24 ods. 1 dohovoru o funkciách sekretariátu sa vzťahuje mutatis mutandis na tento protokol.
3. V miere, ako ich možno diferencovať, nesú náklady na činnosť sekretariátu pre tento protokol zmluvné strany tohto protokolu. Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu rozhodne na svojom prvom zasadnutí o potrebných finančných úpravách na tento účel.

Článok 29

Monitorovanie a podávanie správ

Každá zmluvná strana monitoruje plnenie svojich povinností vyplývajúcich z tohto protokolu a predkladá konferencii zmluvných strán slúžiacej na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu v intervaloch a formátoch, ktoré stanoví konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, správy o opatreniach, ktoré prijala na vykonávanie tohto protokolu.

Článok 30

Postupy a mechanizmy na podporu súladu s týmto protokolom

Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu na svojom prvom zasadnutí posúdi a schváli postupy spolupráce a inštitucionálne mechanizmy na podporu súladu s ustanoveniami tohto protokolu a na riešenie prípadov nesúladu. Tieto postupy a mechanizmy obsahujú ustanovenia týkajúce sa podľa potreby poskytovania poradenstva alebo pomoci. Sú oddelené od postupov a mechanizmov riešenia sporov podľa článku 27 dohovoru, ktoré nimi nie sú dotknuté.

Článok 31

Hodnotenie a preskúmanie

Konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu vykoná štyri roky od nadobudnutia platnosti tohto protokolu a potom v intervaloch, ktoré určí konferencia zmluvných strán slúžiaca na stretnutie zmluvných strán tohto protokolu, hodnotenie účinnosti tohto protokolu.

Článok 32

Podpis

Tento protokol je pre zmluvné strany dohovoru otvorený na podpis v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku od 2. februára 2011 do 1. februára 2012.

Článok 33

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobúda platnosť deväťdesiaty deň po uložení päťdesiatej listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení štátmi alebo organizáciami regionálnej hospodárskej integrácie, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru.
2. Pre štát alebo organizáciu regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá tento protokol ratifikuje, prijme alebo schváli, alebo k nemu pristúpi po uložení päťdesiatej listiny v zmysle odseku 1

tohto článku, nadobúda tento protokol platnosť deväťdesiatym dňom po dni, keď tento štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie uložili svoju listinu o ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe, alebo dňom nadobudnutia platnosti dohovoru pre tento štát alebo organizáciu regionálnej hospodárskej integrácie, podľa toho, čo nastane neskôr.

3. Na účely odsekov 1 a 2 tohto článku sa žiadna listina, ktorú uložila organizácia regionálnej hospodárskej integrácie, nepovažuje za dodatočnú listinu k listinám uloženým členskými štátmi takejto organizácie.

Článok 34
Výhrady

K tomuto protokolu sa nepripúšťajú žiadne výhrady.

Článok 35
Odstúpenie

1. Kedykoľvek po uplynutí dvoch rokov odo dňa, keď tento protokol nadobudol pre zmluvnú stranu platnosť, môže táto zmluvná strana protokol vypovedať písomným oznámením predloženým depozitárovi.
2. Každé takéto odstúpenie sa uskutoční po uplynutí jedného roka odo dňa, keď depozitár toto písomné oznámenie prijal, alebo v prípadnom neskoršom termíne, ktorý môže byť uvedený v oznámení o odstúpení.

Článok 36
Autentické texty

Pôvodné vyhotovenie tohto protokolu, ktorého arabské, čínske, anglické, francúzske, ruské a španielske znenia sú rovnako autentické, sa uloží u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

NA DÔKAZ TOHO podpísaní, k tomuto aktu riadne splnomocnení, podpísali tento protokol v uvedených dátumoch.

V Nagoji dvadsiateho deviateho októbra dvetisícdesať.

PRÍLOHA

PEŇAŽNÉ A NEPEŇAŽNÉ PRÍNOSY

1. K peňažným prínosom môžu patriť, nie však výhradne:
   a) poplatky za prístup/poplatok za zozbieranú alebo inak získanú vzorku;
   b) preddavky;
   c) platby v priebehu využívania zdrojov;
   d) platby licenčných poplatkov;
   e) licenčné poplatky v prípade uvedenia na trh;
   f) osobitné poplatky platené do trustových fondov podporujúcich zachovanie a udržateľné využívanie biodiverzity;
   g) mzdy a zvýhodnené podmienky na základe vzájomnej dohody;
   h) financovanie výskumu;
   i) spoločné podniky;
   j) spoločné vlastníctvo príslušných práv duševného vlastníctva.
2. K nepeňažným prínosom môže patriť, nie však výhradne:
   a) spoločné využívanie výsledkov výskumu a vývoja;
   b) kolaborácia, spolupráca a podiel v oblasti vedeckých výskumných a rozvojových programov, najmä činností v oblasti biotechnologického výskumu, ak je to možné v prípade zmluvnej strany poskytujúcej genetické zdroje;
   c) účasť na vývoji produktu;
   d) kolaborácia, spolupráca a podiel v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;
   e) vstup do zariadení ex situ v oblasti genetických zdrojov a do databáz;
   f) prenos poznatkov a technológie poskytovateľovi genetických zdrojov na základe spravodlivých a najpriaznivejších podmienok, a to aj za zvýhodnených podmienok, ak boli dohodnuté, najmä poznatkov a technológie, pri ktorých sa využívajú genetické zdroje, a to vrátane biotechnológie, alebo takých, ktoré sú relevantné pre zachovanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity;
   g) posilnenie kapacít na prenos technológií;
   h) budovanie inštitucionálnych kapacít;
   i) ľudské a materiálne zdroje na posilnenie kapacít pre administratívu a presadzovanie nariadení o prístupe;
   j) odborná príprava týkajúca sa genetických zdrojov s plnou účasťou krajín poskytujúcich genetické zdroje, ak je to možné, v takýchto krajinách;
   k) prístup k vedeckým informáciám relevantným pre zachovanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity vrátane biologických zásob a taxonomických štúdií;
   l) prispievanie do miestneho hospodárstva;
   m) výskum nasmerovaný na prioritné potreby, ku ktorým patria zdravie a potravinová bezpečnosť, pri zohľadnení domáceho používania genetických zdrojov v zmluvnej strane poskytujúcej genetické zdroje;
   n) inštitucionálne a profesionálne vzťahy vyplývajúce z dohody o prístupe a spoločnom využívaní prínosov a následných činností spolupráce;
   o) prínosy potravinovej bezpečnosti a zabezpečenia živobytia;
   p) spoločenské uznanie;
   q) spoločné vlastníctvo príslušných práv duševného vlastníctva.

NAGOYA PROTOCOL

on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity

THE PARTIES TO THIS PROTOCOL,

BEING Parties to the Convention on Biological Diversity, hereinafter referred to as 'the Convention',

RECALLING that the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources is one of three core objectives of the Convention, and RECOGNIZING that this Protocol pursues the implementation of this objective within the Convention,

REAFFIRMING the sovereign rights of States over their natural resources and according to the provisions of the Convention,

RECALLING FURTHER Article 15 of the Convention,

RECOGNIZING the important contribution to sustainable development made by technology transfer and cooperation to build research and innovation capacities for adding value to genetic resources in developing countries, in accordance with Articles 16 and 19 of the Convention,

RECOGNIZING that public awareness of the economic value of ecosystems and biodiversity and the fair and equitable sharing of this economic value with the custodians of biodiversity are key incentives for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

ACKNOWLEDGING the potential role of access and benefit-sharing to contribute to the conservation and sustainable use of biological diversity, poverty eradication and

environmental sustainability and thereby contributing to achieving the Millennium Development Goals,

ACKNOWLEDGING the linkage between access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such resources,

RECOGNIZING the importance of providing legal certainty with respect to access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from their utilization,

FURTHER RECOGNIZING the importance of promoting equity and fairness in negotiation of mutually agreed terms between providers and users of genetic resources,

RECOGNIZING ALSO the vital role that women play in access and benefit-sharing and AFFIRMING the need for the full participation of women at all levels of policymaking and implementation for biodiversity conservation,

DETERMINED to further support the effective implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention,

RECOGNIZING that an innovative solution is required to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent,

RECOGNIZING the importance of genetic resources to food security, public health, biodiversity conservation, and the mitigation of and adaptation to climate change,

RECOGNIZING the special nature of agricultural biodiversity, its distinctive features and problems needing distinctive solutions,

RECOGNIZING the interdependence of all countries with regard to genetic resources for food and agriculture as well as their special nature and importance for achieving food security

worldwide and for sustainable development of agriculture in the context of poverty alleviation and climate change and acknowledging the fundamental role of the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture and the FAO Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture in this regard,

MINDFUL of the International Health Regulations (2005) of the World Health Organization and the importance of ensuring access to human pathogens for public health preparedness and response purposes,

ACKNOWLEDGING ongoing work in other international forums relating to access and benefit-sharing,

RECALLING the Multilateral System of Access and Benefit-sharing established under the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture developed in harmony with the Convention,

RECOGNIZING that international instruments related to access and benefit-sharing should be mutually supportive with a view to achieving the objectives of the Convention,

RECALLING the relevance of Article 8(j) of the Convention as it relates to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge,

NOTING the interrelationship between genetic resources and traditional knowledge, their inseparable nature for indigenous and local communities, the importance of the traditional knowledge for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components, and for the sustainable livelihoods of these communities,

RECOGNIZING the diversity of circumstances in which traditional knowledge associated with genetic resources is held or owned by indigenous and local communities,

MINDFUL that it is the right of indigenous and local communities to identify the rightful holders of their traditional knowledge associated with genetic resources, within their communities,

FURTHER RECOGNIZING the unique circumstances where traditional knowledge associated with genetic resources is held in countries, which may be oral, documented or in other forms, reflecting a rich cultural heritage relevant for conservation and sustainable use of biological diversity,

NOTING the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, and

AFFIRMING that nothing in this Protocol shall be construed as diminishing or extinguishing the existing rights of indigenous and local communities,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Objective

The objective of this Protocol is the fair and equitable sharing of the benefits arising from the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to technologies, and by appropriate funding, thereby contributing to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

Article 2

Use of terms

The terms defined in Article 2 of the Convention shall apply to this Protocol. In addition, for the purposes of this Protocol:

(a) ‘Conference of the Parties’ means the Conference of the Parties to the Convention;

(b) ‘Convention’ means the Convention on Biological Diversity;

(c) ‘Utilization of genetic resources’ means to conduct research and development on the genetic and/or biochemical composition of genetic resources, including through the application of biotechnology as defined in Article 2 of the Convention;

(d) ‘Biotechnology’ as defined in Article 2 of the Convention means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use;

(e) ‘Derivative’ means a naturally occurring biochemical compound resulting from the genetic expression or metabolism of biological or genetic resources, even if it does not contain functional units of heredity.

Article 3

Scope

This Protocol shall apply to genetic resources within the scope of Article 15 of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such resources. This Protocol shall also apply to traditional knowledge associated with genetic resources within the scope of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such knowledge.

Article 4

Relationship with international agreements and instruments

1. The provisions of this Protocol shall not affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights

and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity. This paragraph is not intended to create a hierarchy between this Protocol and other international instruments.

2. Nothing in this Protocol shall prevent the Parties from developing and implementing other relevant international agreements, including other specialized access and benefit-sharing agreements, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.

3. This Protocol shall be implemented in a mutually supportive manner with other international instruments relevant to this Protocol. Due regard should be paid to useful and relevant ongoing work or practices under such international instruments and relevant international organizations, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.

4. This Protocol is the instrument for the implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention. Where a specialized international access and benefit-sharing instrument applies that is consistent with, and does not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol, this Protocol does not apply for the Party or Parties to the specialized instrument in respect of the specific genetic resource covered by and for the purpose of the specialized instrument.

Article 5

Fair and equitable benefit-sharing

1. In accordance with Article 15, paragraphs 3 and 7 of the Convention, benefits arising from the utilization of genetic resources as well as subsequent applications and commercialization shall be shared in a fair and equitable way with the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

2. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim of ensuring that benefits arising from the utilization of genetic resources that are held by indigenous and local communities, in accordance with domestic legislation regarding the established rights of these indigenous and local communities over these genetic resources, are shared in a fair and equitable way with the communities concerned, based on mutually agreed terms.

3. To implement paragraph 1 above, each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate.

4. Benefits may include monetary and non-monetary benefits, including but not limited to those listed in the Annex.

5. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures as appropriate, in order that the benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources are shared in a fair and equitable way with indigenous and local communities holding such knowledge. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

Article 6

Access to genetic resources

1. In the exercise of sovereign rights over natural resources, and subject to domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, access to genetic resources for their utilization shall be subject to the prior informed consent of the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention, unless otherwise determined by that Party.

2. In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that the prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities is obtained for access to genetic resources where they have the established right to grant access to such resources.

3. Pursuant to paragraph 1 above, each Party requiring prior informed consent shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to:

(a) Provide for legal certainty, clarity and transparency of their domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements;

(b) Provide for fair and non-arbitrary rules and procedures on accessing genetic resources;

(c) Provide information on how to apply for prior informed consent;

(d) Provide for a clear and transparent written decision by a competent national authority, in a cost-effective manner and within a reasonable period of time;

(e) Provide for the issuance at the time of access of a permit or its equivalent as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms, and notify the Access and Benefit-sharing Clearing-House accordingly;

(f) Where applicable, and subject to domestic legislation, set out criteria and/or processes for obtaining prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities for access to genetic resources; and

(g) Establish clear rules and procedures for requiring and establishing mutually agreed terms. Such terms shall be set out in writing and may include, *inter alia*:

(i) A dispute settlement clause;

(ii) Terms on benefit-sharing, including in relation to intellectual property rights;

(iii) Terms on subsequent third-party use, if any; and

(iv) Terms on changes of intent, where applicable.

Article 7

Access to traditional knowledge associated with genetic resources

In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that traditional knowledge associated with genetic resources that is held by indigenous and local communities is accessed with the prior and informed consent or approval and involvement of these indigenous and local communities, and that mutually agreed terms have been established.

Article 8

Special considerations

In the development and implementation of its access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, each Party shall:

(a) Create conditions to promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, including through simplified measures on access for non-commercial research purposes, taking into account the need to address a change of intent for such research;

(b) Pay due regard to cases of present or imminent emergencies that threaten or damage human, animal or plant health, as determined nationally or internationally. Parties may take into consideration the need for expeditious access to genetic resources and expeditious fair and equitable sharing of benefits arising out of the use of such genetic resources, including access to affordable treatments by those in need, especially in developing countries;

(c)Consider the importance of genetic resources for food and agriculture and their special role for food security.

Article 9

Contribution to conservation and sustainable use

The Parties shall encourage users and providers to direct benefits arising from the utilization of genetic resources towards the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

Article 10

Global multilateral benefit-sharing mechanism

Parties shall consider the need for and modalities of a global multilateral benefit-sharing mechanism to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent. The benefits shared by users of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources through this mechanism shall be used to support the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components globally.

Article 11

Transboundary cooperation

1. In instances where the same genetic resources are found in situ within the territory of more than one Party, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of indigenous and local communities concerned, where applicable, with a view to implementing this Protocol.

2. Where the same traditional knowledge associated with genetic resources is shared by one or more indigenous and local communities in several Parties, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of the indigenous and local communities concerned, with a view to implementing the objective of this Protocol.

Article 12

Traditional knowledge associated with genetic resources

1. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall in accordance with domestic law take into consideration indigenous and local communities' customary laws, community protocols and procedures, as applicable, with respect to traditional knowledge associated with genetic resources.

2. Parties, with the effective participation of the indigenous and local communities concerned, shall establish mechanisms to inform potential users of traditional knowledge associated with genetic resources about their obligations, including measures as made available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House for access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge.

3. Parties shall endeavour to support, as appropriate, the development by indigenous and local communities, including women within these communities, of:

(a) Community protocols in relation to access to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising out of the utilization of such knowledge;

(b) Minimum requirements for mutually agreed terms to secure the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources; and

(c)Model contractual clauses for benefit-sharing arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources.

4. Parties, in their implementation of this Protocol, shall, as far as possible, not restrict the customary use and exchange of genetic resources and associated traditional knowledge within and amongst indigenous and local communities in accordance with the objectives of the Convention.

Article 13

National focal points and competent national authorities

1. Each Party shall designate a national focal point on access and benefit-sharing. The national focal point shall make information available as follows:

(a)For applicants seeking access to genetic resources, information on procedures for obtaining prior informed consent and establishing mutually agreed terms, including benefit-sharing;

(b)For applicants seeking access to traditional knowledge associated with genetic resources, where possible, information on procedures for obtaining prior informed consent or approval and involvement, as appropriate, of indigenous and local communities and establishing mutually agreed terms including benefit-sharing; and

(c)Information on competent national authorities, relevant indigenous and local communities and relevant stakeholders.

The national focal point shall be responsible for liaison with the Secretariat.

2. Each Party shall designate one or more competent national authorities on access and benefit-sharing. Competent national authorities shall, in accordance with applicable national legislative, administrative or policy measures, be responsible for granting access or, as applicable, issuing written evidence that access requirements have been met and be

responsible for advising on applicable procedures and requirements for obtaining prior informed consent and entering into mutually agreed terms.

3. A Party may designate a single entity to fulfil the functions of both focal point and competent national authority.

4. Each Party shall, no later than the date of entry into force of this Protocol for it, notify the Secretariat of the contact information of its national focal point and its competent national authority or authorities. Where a Party designates more than one competent national authority, it shall convey to the Secretariat, with its notification thereof, relevant information on the respective responsibilities of those authorities. Where applicable, such information shall, at a minimum, specify which competent authority is responsible for the genetic resources sought. Each Party shall forthwith notify the Secretariat of any changes in the designation of its national focal point or in the contact information or responsibilities of its competent national authority or authorities.

5. The Secretariat shall make information received pursuant to paragraph 4 above available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

Article 14

The access and benefit-sharing clearing-house and information-sharing

1. An Access and Benefit-sharing Clearing-House is hereby established as part of the clearing-house mechanism under Article 18, paragraph 3, of the Convention. It shall serve as a means for sharing of information related to access and benefit-sharing. In particular, it shall provide access to information made available by each Party relevant to the implementation of this Protocol.

2. Without prejudice to the protection of confidential information, each Party shall make available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House any information required by this Protocol, as well as information required pursuant to the decisions taken by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. The information shall include:

(a) Legislative, administrative and policy measures on access and benefit-sharing;

(b)Information on the national focal point and competent national authority or authorities; and

(c)Permits or their equivalent issued at the time of access as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms.

3. Additional information, if available and as appropriate, may include:

(a)Relevant competent authorities of indigenous and local communities, and information as so decided;

(b) Model contractual clauses;

(c) Methods and tools developed to monitor genetic resources; and

(d) Codes of conduct and best practices.

4. The modalities of the operation of the Access and Benefit-sharing Clearing-House, including reports on its activities, shall be considered and decided upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol at its first meeting, and kept under review thereafter.

Article 15

Compliance with domestic legislation or regulatory requirements on access and benefit-sharing

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures to provide that genetic resources utilized within its jurisdiction have been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party.

2. Parties shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

Article 16

Compliance with domestic legislation or regulatory requirements on access and benefit-sharing for traditional knowledge associated with genetic resources

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide that traditional knowledge associated with genetic resources utilized within their jurisdiction has been accessed in accordance with prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities and that mutually agreed terms have been established, as required by domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party where such indigenous and local communities are located.

2. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

Article 17

Monitoring the utilization of genetic resources

1. To support compliance, each Party shall take measures, as appropriate, to monitor and to enhance transparency about the utilization of genetic resources. Such measures shall include:

(a)The designation of one or more checkpoints, as follows:

(i)Designated checkpoints would collect or receive, as appropriate, relevant information related to prior informed consent, to the source of the genetic resource, to the establishment of mutually agreed terms, and/or to the utilization of genetic resources, as appropriate;

(ii)Each Party shall, as appropriate and depending on the particular characteristics of a designated checkpoint, require users of genetic resources to provide the information specified in the above paragraph at a designated checkpoint. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance;

(iii)Such information, including from internationally recognized certificates of compliance where they are available, will, without prejudice to the protection of confidential information, be provided to relevant national authorities, to the Party providing prior informed consent and to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, as appropriate;

(iv)Check points must be effective and should have functions relevant to implementation of

this subparagraph (a). They should be relevant to the utilization of genetic resources, or to the collection of relevant information at, *inter alia*, any stage of research, development, innovation, pre-commercialization or commercialization.

(b)Encouraging users and providers of genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to share information on the implementation of such terms, including through reporting requirements; and

(c) Encouraging the use of cost-effective communication tools and systems.

2. A permit or its equivalent issued in accordance with Article 6, paragraph 3 (e) and made available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, shall constitute an internationally recognized certificate of compliance.

3. An internationally recognized certificate of compliance shall serve as evidence that the genetic resource which it covers has been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the Party providing prior informed consent.

4. The internationally recognized certificate of compliance shall contain the following minimum information when it is not confidential:

(a) Issuing authority;

(b) Date of issuance;

(c) The provider;

(d) Unique identifier of the certificate;

(e) The person or entity to whom prior informed consent was granted;

(f) Subject-matter or genetic resources covered by the certificate;

(g) Confirmation that mutually agreed terms were established;

(h) Confirmation that prior informed consent was obtained; and

(i) Commercial and/or non-commercial use.

Article 18

Compliance with mutually agreed terms

1. In the implementation of Article 6, paragraph 3 (g) (i) and Article 7, each Party shall encourage providers and users of genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to cover, where appropriate, dispute resolution including:

(a) The jurisdiction to which they will subject any dispute resolution processes;

(b) The applicable law; and/or

(c) Options for alternative dispute resolution, such as mediation or arbitration.

2. Each Party shall ensure that an opportunity to seek recourse is available under their legal systems, consistent with applicable jurisdictional requirements, in cases of disputes arising from mutually agreed terms.

3. Each Party shall take effective measures, as appropriate, regarding:

(a) Access to justice; and

(b) The utilization of mechanisms regarding mutual recognition and enforcement of foreign judgments and arbitral awards.

4. The effectiveness of this article shall be reviewed by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol in accordance with Article 31 of this Protocol.

Article 19

Model contractual clauses

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses for mutually agreed terms.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses.

Article 20

Codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in relation to access and benefit-sharing.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards and consider the adoption of specific codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards.

Article 21

Awareness-raising

Each Party shall take measures to raise awareness of the importance of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources, and related access and benefit-sharing issues. Such measures may include, *inter alia*:

(a) Promotion of this Protocol, including its objective;

(b)Organization of meetings of indigenous and local communities and relevant stakeholders;

(c)Establishment and maintenance of a help desk for indigenous and local communities and relevant stakeholders;

(d) Information dissemination through a national clearing-house;

(e)Promotion of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in consultation with indigenous and local communities and relevant stakeholders;

(f)Promotion of, as appropriate, domestic, regional and international exchanges of experience;

(g)Education and training of users and providers of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources about their access and benefit-sharing obligations;

(h)Involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders in the implementation of this Protocol; and

(i)Awareness-raising of community protocols and procedures of indigenous and local communities.

Article 22

Capacity

1. The Parties shall cooperate in the capacity-building, capacity development and strengthening of human resources and institutional capacities to effectively implement this Protocol in developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, including through existing global, regional, subregional and national institutions and organizations. In this context, Parties should facilitate the involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders, including non-governmental organizations and the private sector.

2. The need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition for financial resources in accordance with the relevant provisions of the Convention shall be taken fully into account for capacity-building and development to implement this Protocol.

3. As a basis for appropriate measures in relation to the implementation of this Protocol, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition should identify their national capacity needs and priorities through national capacity self-assessments. In doing so, such Parties should support the capacity needs and priorities of indigenous and local communities and relevant stakeholders, as identified by them, emphasizing the capacity needs and priorities of women.

4. In support of the implementation of this Protocol, capacity-building and development may address, *inter alia*, the following key areas:

(a) Capacity to implement, and to comply with the obligations of, this Protocol;

(b) Capacity to negotiate mutually agreed terms;

(c) Capacity to develop, implement and enforce domestic legislative, administrative or policy measures on access and benefit-sharing; and

(d) Capacity of countries to develop their endogenous research capabilities to add value to their own genetic resources.

5. Measures in accordance with paragraphs 1 to 4 above may include, *inter alia*:

(a) Legal and institutional development;

(b) Promotion of equity and fairness in negotiations, such as training to negotiate mutually agreed terms;

(c) The monitoring and enforcement of compliance;

(d)Employment of best available communication tools and Internet-based systems for access and benefit-sharing activities;

(e) Development and use of valuation methods;

(f) Bioprospecting, associated research and taxonomic studies;

(g)Technology transfer, and infrastructure and technical capacity to make such technology transfer sustainable;

(h)Enhancement of the contribution of access and benefit-sharing activities to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;

(i)Special measures to increase the capacity of relevant stakeholders in relation to access and benefit-sharing; and

(j)Special measures to increase the capacity of indigenous and local communities with emphasis on enhancing the capacity of women within those communities in relation to access to genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources.

6. Information on capacity-building and development initiatives at national, regional and international levels, undertaken in accordance with paragraphs 1 to 5 above, should be provided to the Access and Benefit-sharing Clearing-House with a view to promoting synergy and coordination on capacity-building and development for access and benefit-sharing.

Article 23

Technology transfer, collaboration and cooperation

In accordance with Articles 15, 16, 18 and 19 of the Convention, the Parties shall collaborate and cooperate in technical and scientific research and development programmes, including

biotechnological research activities, as a means to achieve the objective of this Protocol. The Parties undertake to promote and encourage access to technology by, and transfer of technology to, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, in order to enable the development and strengthening of a sound and viable technological and scientific base for the attainment of the objectives of the Convention and this Protocol. Where possible and appropriate such collaborative activities shall take place in and with a Party or the Parties providing genetic resources that is the country or are the countries of origin of such resources or a Party or Parties that have acquired the genetic resources in accordance with the Convention.

Article 24

Non-parties

The Parties shall encourage non-Parties to adhere to this Protocol and to contribute appropriate information to the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

Article 25

Financial mechanism and resources

1. In considering financial resources for the implementation of this Protocol, the Parties shall take into account the provisions of Article 20 of the Convention.

2. The financial mechanism of the Convention shall be the financial mechanism for this Protocol.

3. Regarding the capacity-building and development referred to in Article 22 of this Protocol, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, in providing guidance with respect to the financial mechanism referred to in paragraph 2 above,

for consideration by the Conference of the Parties, shall take into account the need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of Parties with economies in transition, for financial resources, as well as the capacity needs and priorities of indigenous and local communities, including women within these communities.

4. In the context of paragraph 1 above, the Parties shall also take into account the needs of the developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of the Parties with economies in transition, in their efforts to identify and implement their capacity-building and development requirements for the purposes of the implementation of this Protocol.

5. The guidance to the financial mechanism of the Convention in relevant decisions of the Conference of the Parties, including those agreed before the adoption of this Protocol, shall apply, *mutatis mutandis*, to the provisions of this Article.

6. The developed country Parties may also provide, and the developing country Parties and the Parties with economies in transition avail themselves of, financial and other resources for the implementation of the provisions of this Protocol through bilateral, regional and multilateral channels.

Article 26

Conference of the parties serving as the meeting of the parties to this protocol

1. The Conference of the Parties shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the

Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to it.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:

(a) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;

(b) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;

(c) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies;

(d) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 29 of this Protocol and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;

(e) Consider and adopt, as required, amendments to this Protocol and its Annex, as well as any additional annexes to this Protocol, that are deemed necessary for the implementation of this Protocol; and

(f) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and financial rules of the Convention shall be applied, *mutatis mutandis*, under this Protocol, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the Secretariat and held concurrently with the first meeting of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held concurrently with ordinary meetings of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

7. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Protocol and that has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties serving as a meeting of the Parties to this Protocol as an observer, may be so admitted, unless at least one third of the Parties present object. Except as otherwise provided

in this Article, the admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure, as referred to in paragraph 5 above.

Article 27

Subsidiary bodies

1. Any subsidiary body established by or under the Convention may serve this Protocol, including upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any such decision shall specify the tasks to be undertaken.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of any such subsidiary bodies. When a subsidiary body of the Convention serves as a subsidiary body to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by Parties to this Protocol.

3. When a subsidiary body of the Convention exercises its functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the bureau of that subsidiary body representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

Article 28

Secretariat

1. The Secretariat established by Article 24 of the Convention shall serve as the secretariat to this Protocol.

2. Article 24, paragraph 1, of the Convention on the functions of the Secretariat shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

3. To the extent that they are distinct, the costs of the secretariat services for this Protocol shall be met by the Parties hereto. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, decide on the necessary budgetary arrangements to this end.

Article 29

Monitoring and reporting

Each Party shall monitor the implementation of its obligations under this Protocol, and shall, at intervals and in the format to be determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, report to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol on measures that it has taken to implement this Protocol.

Article 30

Procedures and mechanisms to promote compliance with this protocol

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, consider and approve cooperative procedures and institutional mechanisms to promote compliance with the provisions of this Protocol and to address cases of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include provisions to offer advice or assistance, where appropriate. They shall be separate from, and without prejudice to, the dispute settlement procedures and mechanisms under Article 27 of the Convention.

Article 31

Assessment and review

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall undertake, four years after the entry into force of this Protocol and thereafter at intervals determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, an evaluation of the effectiveness of this Protocol.

Article 32

Signature

This Protocol shall be open for signature by Parties to the Convention at the United Nations Headquarters in New York, from 2 February 2011 to 1 February 2012.

Article 33

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Convention.

2. This Protocol shall enter into force for a State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument as referred to in paragraph 1 above, on the ninetieth day after the date on which that State or regional economic integration organization deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which the Convention enters into force for that State or regional economic integration organization, whichever shall be the later.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 34

Reservations

No reservations may be made to this Protocol.

Article 35

Withdrawal

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

Article 36

Authentic texts

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Protocol on the dates indicated.

DONE at Nagoya on this twenty-ninth day of October, two thousand and ten.

ANNEX

MONETARY AND NON-MONETARY BENEFITS

1.Monetary benefits may include, but not be limited to:

(a) Access fees/fee per sample collected or otherwise acquired;

(b) Up-front payments;

(c) Milestone payments;

(d) Payment of royalties;

(e) Licence fees in case of commercialization;

(f)Special fees to be paid to trust funds supporting conservation and sustainable use of biodiversity;

(g) Salaries and preferential terms where mutually agreed;

(h) Research funding;

(i) Joint ventures;

(j) Joint ownership of relevant intellectual property rights.

2.Non-monetary benefits may include, but not be limited to:

(a) Sharing of research and development results;

(b)Collaboration, cooperation and contribution in scientific research and development programmes, particularly biotechnological research activities, where possible in the Party providing genetic resources;

(c) Participation in product development;

(d) Collaboration, cooperation and contribution in education and training;

(e) Admittance to ex situ facilities of genetic resources and to databases;

(f)Transfer to the provider of the genetic resources of knowledge and technology under fair

and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where agreed, in particular, knowledge and technology that make use of genetic resources, including biotechnology, or that are relevant to the conservation and sustainable utilization of biological diversity;

(g) Strengthening capacities for technology transfer;

(h) Institutional capacity-building;

(i)Human and material resources to strengthen the capacities for the administration and enforcement of access regulations;

(j)Training related to genetic resources with the full participation of countries providing genetic resources, and where possible, in such countries;

(k)Access to scientific information relevant to conservation and sustainable use of biological diversity, including biological inventories and taxonomic studies;

(l) Contributions to the local economy;

(m)Research directed towards priority needs, such as health and food security, taking into account domestic uses of genetic resources in the Party providing genetic resources;

(n)Institutional and professional relationships that can arise from an access and benefit-sharing agreement and subsequent collaborative activities;

(o) Food and livelihood security benefits;

(p) Social recognition;

(q) Joint ownership of relevant intellectual property rights.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.